

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 49. Plures Clementis XI. Constitutiones atque epistolæ ad diversos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII.

A. C. 1717.

§. XLIX.

*Plures Clementis XI. Constitutiones
atque epistolæ ad diversos.**Epist.**Clem. XI.**pag. 2210.**Salmon hist.**D'Angl. t. 2.**pag. 126.**Theatr. Eu-**rop. t. 21.**pag. 490.**Hist. Cont.**Chron. l. 16.**pag. 57.*

Postquam Carolus Josephus Lotharingæ Dux atque Archiepiscopus & Elector Trevirensis decesserat, Canonici Metropolitanæ hujus Ecclesiæ Franciscum Ludovicum Palatinum Comitem Wormatiensem Episcopum in Successorem postulabant, quamvis autem multæ, eæque gravissimæ obstant difficultates, Pontifex tamen spectatis præfati Francisci virtutibus, ejusdem postulationem admisit, datis hunc in finem ad eum literis die secunda Januarii, proin etiam hic Princeps die octava Februarii in Archiepiscopum Trevirensis electus est. Datis etiam die vigesima sexta Februarii literis Augustum Poloniæ Regem excitabat Pontifex, ut pacificatione ex omnium Regni Ordinum consensu stabilita, generosum suum animum ad bellum contra Turcas susceptum convertere velit. Eodem tempore nuntiatum erat Pontifici, quod Liparitani Piratæ Catholicis Mercatoribus Armenis non levis pretii merces ante triennium injuste eripuerint, et in istis tribunalibus hæc præda, quam binis sententiis tanquam injusta proin resti.

restituenda fuerit declarata, eam ta- ^{Sæc. XVIII.}
 men Benedictus Mauri horum Pirata- ^{A. C. 1717.}
 rum Dominus adhuc detineat, hinc
 Pontifex ab his Mercatoribus interpel-
 latus, Raymundum de Perellos Ma-
 gnum Melitenfium Magistrum die pri-
 ma Martii sollicitabat, ut Benedictum
 Pisanum, ad quem utpote generum
 suum Benedictus Mauri per fraudem
 has merces transtulit, ad earum resti-
 tutionem authoritate sua compellere
 velit.

Contigerat sub idem tempus, quod
 Simon Rochet Prioratum S. Simonis
 de Mothe olim Dolensi Jesuitarum Col-
 legio unitum sibi a Papa concedi obti-
 nuerit, imo etiam alii quidam Gallix
 Proceres a summo Pontifice peterent,
 atque impetrarent, ut alia quædam be-
 neficia Ecclesiastica tam sæcularia quam
 regularia, quæ diversis Jesuitarum Col-
 legiis Gallicis pro sustentatione Profes-
 sorum ad erudiendam juventutem de-
 stinatorum auctoritate Apostolica in per-
 petuum fuerant unita, eis pleno jure
 adjudicarentur tanquam vacantia: cum
 autem Jesuitæ demonstrarent, quod hi
 Proceres hæc beneficia tanquam ad-
 huc vacantia, licet ab aliis indebite
 occupata essent, falso exposuissent, &
 subdole ea antiquitus ac Canonice unita
 dudum fuisse subticuissent, hinc Pon-
 tifex

Sæc. XVIII.

A. C. 1717.

tifex die sexta Martii ejusmodi collationes tanquam ipso jure nullas atque inefficaces declaravit, necnon Armando de Bazons Burdegalensi Archiepiscopo injunxit, ut hanc declarationem Philippo Aurelianensi Duci notam faceret, & prædictorum Collegiorum jura sarta tecta, ac inviolata servari curarent: id ipsum etiam Vice-Comiti Majori, Scabinis & Dolensi Consilio, commendavit. Sub idem tempus Caspar Ignatius Comes de Kunigl Brixiensis Episcopus iterato a summo Pontifice petierat, ut suum Episcopatum dimittere permetteretur: Equidem Pontifex Episcopum ab hoc proposito paternis monitis dehortari nitentur: cum autem Episcopus nondum ejus animum his rationibus pacari significasset, ac insuper Lotharii Moguntini Archiepiscopi atque Electoris officia implorasset, hicque pium Pontifici explicasset consilium, quod Episcopus, ubi voti compos efficeretur, suscipere decreverit, hinc Clemens Papa totum negotium peculiaris Congregationis judicio commisit: quoniam vero hæc censuit, nullam prorsus ab Episcopo afferri causam ex iis, quæ ex S. Canonum norma requiruntur, ut Episcopus a vinculo, quo Ecclesiæ suæ tenetur, absolvi posset, hinc Pontifex die

decima

decima tertia Martii datis literis Epi- Sæc. XVIII.
 scopum hortabatur, ut positis nimis, A. C. 1717.
 quibus exagitur, conscientiae scrupu-
 lis, Crucem, quam humeris ejus Do-
 minus imposuit, patienter bajulet: Nos
 quoque, addebat Pontifex, *Apostolicæ ser-
 vitudinis sarcinam onerosissimam, periculo-
 rumque plenam inviti suscepimus, & in
 hac temporum acerbitate ægro prorsus ani-
 mo suslinemus. An non putas in tot, tan-
 tisque curis, & sollicitudinibus plane gra-
 vissimis, quibus assidue premimur, Nos e-
 tiam interdum tædere vitæ, & longe opta-
 biliorem Nobis videri illum pristinum sta-
 tum nostrum? Sed jugum, quod Divina
 Providentia ferre Nos voluit, non excu-
 tiendum Nobis, sed ferendum forti animo
 esse statuimus, quoad ei placuerit his Nos
 corporis vinculis exsolvere, Exemplum ita-
 que Nostrum Te sequi non pigeat.*

Cum Rheinfeldensis Principatus
 deficiente hærede Catholico ad Aca-
 tholicum non sine manifesto Religionis
 orthodoxæ detrimento devolveretur,
 solusque Guilielmus Princeps Hasso-
 Rheinsfeldensis Landgravius religione
 Catholicus ac Colonientis Canonicus
 superesset, hinc Pontifex ad ejus, nec-
 non Caroli Imperatoris preces indulgit,
 ut quamvis Subdiaconus esset, Matri-
 monium tamen cum quacunque Prin-
 cipissa Catholica, licite ac valide inire
 Hist. Eccles. Tom. LXIX. Uu possset,

Sæc. XVIII. possent, prolesque inde susceptæ om-
 A. C. 1717. nino legitimæ forent. Hanc in rem

Pontifex jam die vigesima septima Fe-
 bruarii Hieronymo Archiepiscopo Tar-
 sensi Apostolico ad Tractum Rheni
 Nuntio requisitam super hoc impedi-
 mento dispensandi facultatem concessit.

Receperat Pontifex literas a Ca-
 tholicis Anglis, qui se sub falso rebel-
 lionis obtentu a Magistratibus acerbi-
 sime vexari, deterrimis carceribus ab-
 sumi, vitæ, & exilii pœnis, bonorumque
 proscriptione affligi querebantur, fidem-
 que & Principum omnium Catho-
 licorum opem efflictim implorabant:
 eapropter Pontifex die secunda Aprilis
 Cæsarem, Hispaniæ Regem, Franciæ
 Regentem, & Principem Eugenium
 datis literis hortabatur, ut quibuscum-
 que poterint mediis afflictos holce Ca-
 tholicos prompte ac potenter iurare
 vellent: Nec omnino frustranea viden-
 tur fuisse horum Principum officia:
 quippe Georgius I. Angliæ Rex die
 vigesima sexta Julii omnes, Jacobo III.
 Regi adhærentes, exceptis quibusdam
 Proceribus, hucusque in vinculis de-
 tentos in libertatem asseri præcepit:
 eorum tamen potissimi a primis huius
 tumultus auspiciis adeo male habu-
 fuerunt, ut unanimi voto in carcere
 detineri, quam ejusmodi libertate per-
 tinerent.

tiri maluissent, ita, ut Catholicis tam Sæc. XVIII.
 dire vexatis vix aliud, quam illud fle- A. C. 1717.
 bile relinqueretur solatium, quod haud
 benignius Episcopales etiam cum Pres-
 byterianis egissent, ac se invicem pu-
 blicis etiam in Concionibus laceffiverint,
 idem etiam Angliæ Rex a Pontifice pe-
 tit, ut Jacobum, quem *Prætendentem*
 vocant, ex omnibus suis ditionibus
 emigrare jubeat, Pontifex vero, ut ob ca-
 ptum Peterbourgum offenso Regi satis-
 faceret, declarabat, se Legatum Bo-
 noniensem Cardinalem Orighium, in
 quem totam culpam conjecerat, offi-
 cio amoturum, cum autem Rex sibi
 nedum satisfactum diceret, & in Portu
 Mahonis quosdam Pontificis subditos
 in vinculis detineri juberet, donec plene
 satisfactum foret, hinc Papa in Medi-
 teraneo mari Anglicam invasionem ve-
 ritus, vicinas urbes valido præsidio mu-
 niri præcepit. Ea semper nempe est Se-
 ctariorum indoles, ut tolerantia grã-
 tiam, quam sibi a Catholicis ubique jure
 debitam esse, jamjam jactitant, concedi
 postulent, ipsi vero non modo Catho-
 licis cunctisque a sua secta discrepan-
 tibus antiquam fidei & bonorum pos-
 sessionem & jura permittere recusent,
 sed etiam eos, præcipue Religiosos om-
 nibus injuriis afficere certent: Eodem
 tempore, quo Philippus Francici Regni

Sæc. XVIII. Administrator pro innata sua benignitate Calvinistis indulserat, ut ob solam sectam ad triremes damnati liberarentur, Helveti Calvinistæ Pietistas atque Inspiratos, uti sese vocabant, carceribus, publicis virgarum suffigationibus, exiliis, mortisque pœnis insectabantur, caussati, quod hi Sectarii conscientie libertatem in eorum terris antea non habuissent, eorumque conversatione fideles facile seduci possent. Haud ab-
 simili Religionis entusiasmo abrepti Francofordenses, hoc anno Patres Cappuccinos e suo Conventu atque Ecclesia non sine manifesta ac insigni injuria expulerunt: quapropter Pontifex die vigesima tertia Aprilis Cæsarem enixe rogabat, ut sua auctoritate efficeret, quatenus his Religiosis abata redderentur. Seligebatur Andreas Het-
 cules de Fleury Forojulienis Episcopus, ut Ludovicum XV. Franciæ Regem optimis disciplinis imbueret; hic quoque datus ad Papam literis eidem rationem & methodum, qua hunc Principem in literis, & Christianis Regiisque moribus imbuiere suscepisset, perscripsit, eapropter a Pontifice, qui hanc methodum cum summa voluptate probaverat, die octava Junii promeritis laudibus honoratus est.

Jam supra meminimus, quod Pontifex apud Maximilianum Emanuelem Bavarizæ Electorem instituerit, quatenus hic hæreditatem sibi ab Henrico Bavarizæ Duce pro juventutis institutione relictam Lincienſi Seminario deſtinaret: cum autem idem Elector ex his pecuniis ſexdecim florenorum milia ſeu octingentos florenos annui redditus hoc anno Ratiſbonenſi Seminario pro Catholicis Scoticæ Nationis Alumnis aſſignaret, Pontifex ſuam lætitiã inde conceptam teſtaturus, die quarta Septembris paternas ad eundem dedit literas, ſimulque Leopoldum Lotharingiæ Ducem digna laude proſecutus eſt, eoquod Lincienſe Seminarium tam largo pecuniarum ſubſidio auxerit, ut alius Nobilis Alumnus ibidem congrue educari valeat. Abundantiore adhuc gaudii ſenſu afficiebatur Pontifex Parthenii Amideni Archiepiſcopi literis, qui eidem ſignificabat, quod inſiſtam detectamque ex ſacris Conciliis, Patrumque teſtimoniis Orthodoxæ fidei veritatem agnoverit, ruptoque ſchiſmatis laqueo ad Romanæ Eccleſiæ finem reverſus ſuæ erga Pontificem ſacramque Sedem obedientiæ literas teſtes Romam miſerit. Hunc ergo Pontifex die nona Septembris commendans excitabat,

Uu 3

ut

Sæc. XVIII.
A. C. 1717.

Vid. supra
pag. 146.

Sæc. XVIII. ut omni adhibito studio oves suas ad
 A. C. 1717. Christi ovile reducere satagat.

Quam amplis facultatibus Pontifices
 jam Anno 1678. Vicarios Apostolicos de
 nominatim Clemens XI. hoc anno Vica-
 rium in Regnis Magni Mogoli, Golconde
 & Idalcan constitutum ad septennium
 honorarit, jam retulimus, nunc die quina-
 ta Octobris Archiepiscopo Goano signifi-
 cabat, scilicet quod ei indulserit, ut ad
 omnes S. Ordines titulo Missionis quos-
 cunque idoneos, etsi alienæ Diœcesis,
 sine dimissoriis promovere possit, dum-
 modo promovendi jurent, se Vicario
 exacte parituros, & semper Missioni
 operam suam locaturos. Pariter eidem
 Archiepiscopo significabat, quod Vene-
 rabilem Fratrem Mauritium a S. The-
 resia Carmelitam Excalceatum, suis
 ita exigentibus meritis ad Episcopalem
 dignitatem Cathedralis Ecclesiæ Ana-
 stasiopolitanæ evexerit, & Apostolicum
 in dictis Regnis Vicarium deputarit;
 hunc ergo talem agnosci, ac honorifice
 haberi tum a præfato Archiepiscopo
 tam ab aliis præcepit Pontifex. Hujus
 vero Constitutionis & epistolæ ansam
 præbuit dissensio inter harum partium
 Administros atque Episcopos circa Ju-
 risdictionem: ut ergo Pontifex hæc
 dissidia, quæ jam a longo tempore
 Apostolicum Operariorum salem infir-
 tuabat,

tuabat, ab imis evelleret radicibus, Sæc. XVIII.
A. C. 1717.
 præfato P. Mauritio Episcopo ac Vicario dictam facultatem dedit, unacum potestate augendi Ministros, qui in ejus potestate essent. Quamprimum vero hæc Pontificis Constitutio in Indiis erat promulgata, æmuli deposita similitate, quam hucusque cum aliis Episcopis gerebant, palam impetunt Mauritium, novamque ejus potestatem elusuri in vulgus jactant (indigno quidem ausu, in Indiis tamen non insueto) vanam esse hanc facultatem in Monacho simplici, qui Episcopali caractere careret: Re autem comperta Pontifex præfatas literas ad Goanum Archiepiscopum, ceterosque horum Regnorum Episcopos dedit, & post damnatam impiorum, qui Mauritium Episcopum, & Carmelitas Excalceatos a Missionis loco deturbare tentabant, proterviam, putidamque calumniam, testimonium reddidit de collato Episcopatu ac munere Vicarii unacum facultatibus improbe ac dolose in dubium vocatis, quin imo Pontifex Mauritium novis adhuc facultatibus instruxit, illumque communivit præsidio Lusitani Regis Ministrorum ad reprimendam æmulorum audaciam: Nihilominus haud cessavit horum invidia, & quidam a fide transfuga Mauritium diu, incassum tamen, quæsit ad necem.

Sæc. XVIII. Denique ex Hieronymi Archiep-
 A. C. 1717. scopi Thessalonicensis Apostolici in Nea-
 polis Regno Nuntio literis Terracina
 datis compererat Pontifex, quod die
 vigesima nona Novembris præfatus
 Nuntius Pro-Regis mandato ex Nea-
 politana Urbe & Diæcesi intra viginti
 quatuor horarum spatium ac infra duos
 alios insequentes dies totius Regni fi-
 nibus excedere iussus esset, non alia
 causa allegata, nisi quod Carolus Im-
 perator & Neapolis Rex nullum am-
 plius Nuntium aut Collectorem Apo-
 stolicum, nullumque Tribunal aut Nun-
 tiaturæ Administros illic de cetero con-
 sistere velit: Eapropter Pontifex hæc
 in maximum Apostolicæ dignitatis &
 jurisdictionis detrimentum, manife-
 stam Ecclesiasticæ immunitatis viola-
 tionem, ac justitiæ contemptum ten-
 dere ratus, die duodecima Decembris
 querulas hæc literas ad Carolum Im-
 peratorem dedit: „Ubi hæc audivimus,
 „adeo nova, absona, ac inverisimilia
 „Nobis visa sunt, ut fidem auditis vix
 „adhibere potuerimus. Quis enim un-
 „quam crederet, ea provenisse ab Au-
 „striaci nominis Principe: quod quidem
 „nomen, cum per se inclytum sit, in-
 „signe tamen in primis semper est habi-
 „tum propter studium pietatis, & requi-
 „tatis: propitium vero atque auspica-
 „tilli-

Vid. supra
pag. 632.
Epist.
Clem. XI.
pag. 2278.

„tissimum perpetuo fuit Ecclesiae, quae Sæc. XVIII.
 „certam in eo tutelam, validumque A. C. 1717.
 „inter difficultates, atque pericula præ-
 „sidium non semel invenit. Quis ea
 „admissa putaret ex mandato Cæsaris,
 „qui pro Persona, quam gerit, præci-
 „pui Advocati, ac Defensoris Eccle-
 „siae, nihil enixius curare tenetur,
 „quam ut jura Romani Pontificis, hu-
 „jusque sanctæ Sedis in Regno potissi-
 „mum, quod directo illius Dominio sub-
 „esse dignoscitur, integrâ prorsus, &
 „illæsa, factaque servantur. Quis de-
 „num arbitrari possit, ea gesta fuisse
 „jussu Majestatis Tuæ, quam Nos sin-
 „gulari ac vere paterna semper chari-
 „tate dileximus, ejusque assiduis, quoad
 „licuit, significationibus prosequi nun-
 „quam omisimus, imo, quam Deus
 „ipse nostris, & Christifidelium om-
 „nium precibus exoratus, tot præcla-
 „ris, omnique ævo celebrandis de ne-
 „fario Christiani Nominis hoste victoriis
 „nuperrime auxit? Minime propterea
 „dubitantes, ea omnia, licet Tuo in-
 „scripta nomine, non tamen ex delibe-
 „rata mente tua, sed ex illorum dun-
 „taxat pravorum hominum machina-
 „tione prodiisse, quibus Sacerdotii &
 „Imperii concordia invisa est, per cita-
 „tum Tabellarium acerbissimum his de
 „rebus animi nostri sensum Tibi signifi-

U u 5

„can-

Sæc XVIII. „candum existimavimus: plane con-
A. C 1717. „fisi, fore, ut advocata in consilium
 „ingenita religione, ac satis perspecta
 „æquitate Tua, mandes, ut iis,
 „quæ proxime innovata sunt, e me-
 „dio sublatis, Apostolicæ Sedis aucto-
 „ritas in locum, ex quo deturbata fuit,
 „quamprimum restituatur. Qua sane
 „ratione non modo optatissimum me-
 „rori nostro solatium afferes, verum e-
 „tiam cælestes illas benedictiones, quas
 „inclyti, piissimique Majores Tui non
 „imminutis, sed auctis potius, ac certo
 „custoditis Ecclesiæ juribus assecuti
 „sunt, Tibi similiter, quemadmodum
 „enixe cupimus, conciliare perges. Et
 „Nos ipsos eximes a necessitate, qua,
 „si secus accideret, tametsi inviti, ob-
 „stringeremur, ea fideliter exequenti,
 „quæ ministerium nostrum expolceret.
 „Memores siquidem sumus, sicut etiam
 „Te esse oportet, omnes homines, qua-
 „cunque demum dignitate præfulgeant,
 „constituendos esse aliquando ante for-
 „midandum illud Tribunal, coram quo,
 „tum qui fecerint opus suum negligenter,
 „tum qui tradita sibi potestate ab-
 „usi fuerint, justi Judicis iram non e-
 „vadent, *declinantes enim in obligationem
 adducet Dominus cum operantibus iniqui-
 tatem &c.* „

Eadem

Eadem etiam die Pontifex literis ^{Sæc. XVIII.} suis Principem Eugenium rogabat, ut ^{A. C. 1717.} quæ contra debitam Apostolicæ Sedi reverentiam & contra omnem æquitatem in præfato Regno admiffa fuiffent, congrua ac celeri reparatione emendari curret. Die autem septima Maij Pontifex illis Christi fidelibus, qui Ecclesiasticum interdictum in Diæcesibus Catanienfi, Agrigentina & Liparenfi Apostolica auctoritate appositum inviolate observant, & deinceps observaturi sint, indulgentias plenarias concessit.

Cum Sabaudix Ducis Ministri in ducatu Sabaudix & Principatu Pedemontii incolas locorum Montefixæ, Cisternæ & Cortfanæ Astensis Diæcesis, quorum directum & supremum Dominium Pontifex ad se & Sedem Apostolicam competere contendebat, ad recognoscendum Ducem in supremum Dominum compellere, insuper habitis, ut vocant, monitoriis, pergerent, eosque in dies gravioribus molestiis, oneribus, exactionibus, novisque edictis ac pœnis afficerent, hinc Pontifex ex Pii V. Pauli V. & Alexandri VII. Constitutionibus, aliisque rationibus die vigesima Octobris comprobatum reddidit, hæc loca ad Ecclesiam Astensem pertinere, & supremo Pontificis & non alterius Principis Dominio subesse: proin editum

Sæc. XVIII. Actum recens editum omnino nullum
 A. C. 1717. esse declaravit, præfatisque Vasallis
 injunxit, ne Sabaudia Ducem in su-
 premum Dominum recognoscant, aut
 ei ullum subjectionis actum vel contri-
 butionem præstent, Ministri vero ad
 dicendam causam Romæ compareant,
 quibus tamen non parentibus omnia
 ab eis acta fuere declarata tanquam
 irrita, & ipsi publice excommunicati.
 Denique cum serenissimus Regni Regens
 hæc verba *sine necessitate* suæ quidem de-
 clarationi primum addita falsus fuisset,
 id tamen minime *se inscio* sed post ma-
 turam deliberationem ejus jussu hanc
 mutationem factam esse publicis literis
 die decima septima Augusti testaretur,
 rectamque suam intentionem manife-
 stasset, Pontifex hunc articulum in suis
 literis die septima Decembris ad Re-
 gentem datis minime tangere statuit.

§. L.

*Diversæ sacrarum Congregationum
 decisiones ac decreta.*

*Bull. Clem.
 XI. Part. 3.
 Const. 27.*

His adjungimus etiam quasdam sa-
 crarum Congregationum Romanarum
 decisiones, & quidem S. Rituum
 Congregatio die duodecima Januarii
 annuente summo Pontifice concessit,
 ut deinceps in memoriam insignis li-
 beratio-